

จัดการศึกษาพะพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

พุทธบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่
เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ 4.0

Buddhist Integration and Modern Science
for Developing the Mind and Society of Thailand 4.0

วิทยาลัยสังฆบัณฑิตน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เลขที่ ๔๖๕ หมู่ ๓ ตำบลฝ่ายแก้ว อําเภอถุงเปียง
จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐ โทร.๐๘๘-๖๐๙๐๖๗

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑

วิทยาลัยสังฆบัณฑิตน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พุทธบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่
เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ 4.0

Buddhist Integration and Modern Science
for Developing the Mind and Society of Thailand 4.0

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1

Buddhist Integration and Modern Science for Developing the Mind
and Society of Thailand 4.0

วิทยาลัยสงข์นคร่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ปรึกษา	พระราชาวรเมธี, ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
	พระราชคุณภรณ์	เจ้าคณะจังหวัดน่าน
	พระราชาสาสนากิบาล	รองเจ้าคณะจังหวัดน่าน
	พระสุนทรมนูนี	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงข์นคร่น
	ว่าที่ร้อยตรีสมเดช อภิชัยกุล ที่ปรึกษาวิทยาลัยสงข์นคร่น	
คณะกรรมการ	พระราชาปริยัติกวี, ศ.ดร.	ประธานคณะกรรมการ
	พระราชนูนี, ดร.	รองประธานคณะกรรมการ
	รศ. ดร. สุรพล สุยะพรหม	รองประธานคณะกรรมการ
	พระมหาบุญเลิศ อินทปณิโญ	รองประธานคณะกรรมการ
	พระสุธีรัตนบัณฑิต, ดร.	คณะกรรมการ
	พระครูโสภณปริยัติสุธี, รศ. ดร.	คณะกรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร. วัชระ งามจิตราเจริญ	คณะกรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร. จำรงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	คณะกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. ปรัชญ์ บุญศรีตัน	คณะกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. กุหลาบ รัตนสจดรรມ	คณะกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย พลเมืองดี	คณะกรรมการ
	พระชยานันทมนี, ผศ. ดร.	กรรมการและเลขานุการ
	พระครูปัลลังวชิรพงษ์ วชิรปณิโญ, ดร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	อาจารย์ ดร. วรปรัชญ์ คำพงษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	อาจารย์ ดร. ชำนาญ เกิดช่อ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
แบบปก-รูปเล่ม	นายศุภกริช เชื่อเนชร	
พิมพ์เมื่อ	กันยายน 2560	
จำนวนพิมพ์	200 เล่ม	
จัดพิมพ์ในงาน	การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1	
	วิทยาลัยสงข์นคร่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	
	ประจำปี 2560	
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์นานอฟเซต ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	

คำนำ

การประชุมวิชาการระดับชาติที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceeding) ครั้งที่ ๑ วิทยาลัยสงข์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาสังคม ประกอบด้วย สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มจร สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กรมการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดน่าน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัดน่าน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ศูนย์จังหวัดน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาลัยน่าน และวิทยาลัยชุมชนน่าน ภายใต้หัวข้อเรื่อง “พุทธบูรณะการกับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ ๔.๐” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสู่สาธารณะด้วยการตีพิมพ์ทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา การกับศาสตร์สมัยใหม่ เป็นเวทีสาระนำเสนอแนวผลงานวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวกับพุทธบูรณะการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้เกิดกับทุกภาคส่วนของสังคม

ขออนุโมทนาในวิริยะอุตสาหะของผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยสงข์นครน่าน และคณะผู้บริหาร คณาจารย์วิทยาเขต วิทยาลัยสงข์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและองค์กรภาคีเครือข่ายในการร่วมด้วยช่วยกันจัดงานและนำเสนอผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ อันจะเป็นคุณูปการต่อศึกษาพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้ จะอำนวยประโยชน์คณาจารย์ บุคลากรในมหาวิทยาลัย และนักวิชาการในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ อย่างยั่งยืนสืบไป

(พระสุนทรมนี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงข์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ

 สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ถ้อยແຄລັງປະຮານຄນະບຣນາຂີກາຣ	1
คำนำ	4
ประວັດວິທຍາລ້ຽສົງຄຣນ່ານ ແລຶມພະເກີຍຕີ່າ	4
ໂຄຮກກາຣປະໜຸມວິຊາກາຣະດັບຫາຕີ ຄຣັງທີ 1	6
ກໍາໜັດກາຣໂຄຮກກາຣປະໜຸມວິຊາກາຣະດັບຫາຕີ ຄຣັງທີ 1	11
ຮາຍເຈື່ອບຫຄວາມທີ່ໄດ້ຮັບຄັດເລືອກນຳເສັນອ Oral Presentation/ Present Poster	14
ຄໍາສັ່ງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ທຽບຄຸນວຸ່າມີກຳລັ້ນການບໍ່ກວາມວິຊາກາຣ	288
ຄໍາສັ່ງແຕ່ງຕັ້ງຄນະບຣນາຂີກາຣເອກສາຣປະໜຸມວິຊາກາຣະດັບຫາຕີ ຄຣັງທີ 1	299

ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้เครื่องเงินศิลปะอีสานใต้ Study and collect the knowledge of southern.

สมคิด สุขจิต
อิสรพงษ์ ไกรสนธิ
มนติรา สะแกทอง
วิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

ศิลปะหัตถกรรมเครื่องเงินเป็นศิลปะพื้นบ้านที่ชาวบ้านได้สร้างมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจนกลายเป็นอาชีพหลักของชาวบ้านในการสร้างรายได้ให้ชุมชนในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก เครื่องเงินไทย เป็นศิลปหัตถกรรมที่มีค่าในตัวเอง คือทำด้วยโลหะเงินและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นโดยช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญและความประณีตพิเศษ ทั้งในด้านรูปทรงและลวดลายที่ประดิษฐ์ ซึ่งแสดงถึงวิจิตรกรรมและวัฒนธรรมของชาติไทยอย่างชัดเจน ผลิตภัณฑ์เครื่องเงินไทยจึงเป็นที่นิยมในหมู่ของคนไทยและชาวต่างชาติ คุณค่าทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดังเดิมของบรรพบุรุษแห่งเครื่องเงิน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเก็บรวบรวมไว้เพื่อเป็นข้อมูลให้สูญหายไป และเพื่อใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการสืบสาน อนรักษ์ภูมิปัญญาและรูปแบบของงานเครื่องเงิน บนพื้นฐานเอกลักษณ์และองค์ความรู้ของบรรพบุรุษไทยสู่คนรุ่นหลังต่อไป

คำสำคัญ: ศึกษา, องค์ความรู้เครื่องเงิน, ศิลปะอีสานใต้

Abstract

The silver handicrafts are folk art that villagers have built from local wisdom and become the main occupation of villagers in generating income for the community each year. Silverware It is a valuable art and craft in itself. It is made silver and is a product made by skillful artisans. Expertise and refinement In terms shapes and patterns that are invented. Cultural values and traditional wisdom of silver ancestors are essential to be collected so as not to be lost. And to use this information in the continuation. Conserve wisdom and style of silverware. Based on the identity and knowledge of Thai ancestors generations.

Keyword: study, silverware knowledge, Southern Isan Art